

การจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดไฮสโคปเพื่อพัฒนา ทักษะความคิด สร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

Learning Art Activities from Bamboo Trees Based on the Concept of High- Scope to Develop Creativity Skills for Preschool Children

น้ำฝน ทาทอง¹, สรวงพร กุศลสง²
Namfon Tathong¹, Sroungporn Kusolsong²

¹หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
¹Bachelor of Education Program in Early childhood Phetchabun Rajabhat University
²อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
² Lecturer, Faculty of Education, Phetchabun Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดไฮสโคปสำหรับเด็กปฐมวัย 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดไฮสโคป กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ้านส้มเลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 2 จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 20 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แผนการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดไฮสโคป จำนวน 20 แผน คู่มือการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดไฮสโคป จำนวน 20 กิจกรรม แบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 1 ชุด ซึ่งได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ One-Group Pretest – Posttest Design และวิเคราะห์โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแตกต่างโดยใช้โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดไฮสโคปสำหรับเด็กปฐมวัย เด็กเกิดเกิดทักษะความคิดสร้างสรรค์ในการทำกิจกรรม 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดไฮสโคป มีค่าร้อยละพัฒนาสูงขึ้น 33.54 แสดงว่าการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดไฮสโคปเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านความคิดริเริ่ม ความคิดละเอียดลออ ความคิดยืดหยุ่นและความคิดคล่องแคล่วสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : เด็กปฐมวัย, กิจกรรมศิลปะ, แนวคิดไฮสโคป, ความคิดสร้างสรรค์

ABSTRACT

The objectives of the research were to 1) study the creative art activities from bamboo trees based on high- scope concepts to develop creativity skills for early childhood students and 2) to compare creativity skills of early childhood students before and after using the high-scope method. The sampling obtained by simple random

sampling consisted of 20 early childhood students, kindergarten 3, who were 5-6 years and were studying in the second semester of the academic year 2020, Ban Som Lao School, Phetchabun Primary Educational Service Area Office 2 in Phetchabun. The instruments of the study were 20 creative art activities plans, a handbook of 20 creative art activities, and the creative skills test. The study experimented on one group pretest-posttest design. The data were analyzed by using mean, variance, standard deviation, and tested the differences using percentages.

The results of the research were as follows:

1) Early childhood students who experienced creative art activities from bamboo under the concept of high-scope concepts for early childhood students. Early childhood students had creative skills in activities.

2) The results of comparing the creativity of early childhood students before and after the activities from bamboo trees based on high-scope concepts, found that the percentage of progress in the class was 33.54. This shows that creative art activities from bamboo trees in accordance with the high-scope concepts to develop creativity skills for early childhood students result in greater development of creativity, thoughtfulness, mind flexibility, and fluency, which is consistent with the assumptions set.

Keywords : Early Childhood Students, Creative Art Activities, High-Scope Concepts, Creativity Skills

บทนำ

การศึกษาระดับปฐมวัยมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากการให้การศึกษาในระดับอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเป็นการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาสมองให้กับเด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนทุกด้านโดยองค์รวม ทั้งทางร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา บนพื้นฐานของความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่และส่งเสริมให้บ้าน โรงเรียนได้มีการร่วมมือในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไปพร้อม ๆ กันทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ (Saikaew, 2012: 4) ดังนั้นการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงมีความสำคัญต่อการสร้างเด็กให้มีคุณภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ให้เด็กเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข ต้องเริ่มตั้งแต่เด็กแรกเกิดและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งข้อมูลจากต่างประเทศยืนยันว่าการลงทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษาให้กับเด็กที่มีคุณภาพสูงนั้นยิ่งเล็กลงยิ่งให้ผลคุ้มค่ามากขึ้น (Muensuwan, 2008: 6)

หลักสูตรการเรียนการสอนแบบไฮสโคป คือ การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ หรือลงมือปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ การเรียนรู้แบบลงมือกระทำจะเกิดขึ้น อย่างมีประสิทธิภาพที่สุดในสภาพแวดล้อมซึ่งส่งเสริมโอกาสทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการ (Thamabawon, 2008: 250) โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแบบ (Do) และการทบทวนงาน (Review) โดยผ่านการกระทำ เด็กจะเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ได้รับเป็นรูปธรรมด้วยการคิด สังเกตและไตร่ตรองอย่างมีระบบ ซึ่งในขณะที่เรียนเด็กจะเรียนรู้การแก้ปัญหา จากการลงมือกระทำอย่างมีแผน มีลำดับ ด้วยการสัมผัสจัดกระทำด้วยมือตนเอง ซึ่งเป็นการ

สร้างพื้นฐานของการอยากเรียนเป็นเบื้องต้น การสนทนาขณะทำการค้นคว้าตามแผนทำให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีการแลกเปลี่ยนความคิด และการทบทวนงานของตนเป็นการกระตุ้นเร้าให้เด็กสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Tantiphonchiva, 2008: 122-123) โดยบูรณาการผ่านการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ มีอิสระภาพในการทำงาน เกิดความพอใจและสนุกสนานในขณะที่ทำงาน ผ่อนคลายความเครียด ปลุกฝังความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองอดทนมีสมาธิในการทำงานรู้จักรับผิดชอบ ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เด็กได้เรียนรู้การเข้าสังคม จากการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักการแบ่งปัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีเหตุผลในการทำงาน (Kusolsong, 2010: 123)

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นความสามารถในการคิดจินตนาการ ผสมผสานความรู้และประสบการณ์ อันจะนำไปสู่ผลผลิตสิ่งแปลกใหม่ หรือเป็นการดัดแปลงปรับปรุงแก้ไขสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม หรือประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่ไม่ซ้ำของเดิมและเป็นการคิดไม่ซ้ำของคนอื่น ซึ่งเด็กปฐมวัยจะแสดงออกมาในการจัดกิจกรรมทางศิลปะ ประกอบด้วย ความคิดคล่องแคล่ว คิดยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออและความคิดริเริ่ม ผสมผสานกันจนเกิดเป็นการคิดได้หลายทิศทาง หรือแบบเอกลักษ์ (Kaewon, 2016: 20) ซึ่งความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อเด็กอย่างยิ่งและเด็กควรได้รับการปลุกฝังให้รู้จักคิดสร้างสรรค์ตั้งแต่เยาว์วัย เพราะความคิดสร้างสรรค์นอกจากจะเป็นประโยชน์ทางสังคม โดยดูจากความก้าวหน้าทางสังคมทุก ๆ ด้านเกิดจากนวัตกรรมแปลกใหม่ที่เป็นผลมาจากความคิดสร้างสรรค์ (Chartchuechan, 2014: 21) ดังนั้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย จึงเป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการด้านสติปัญญาอย่างมาก ซึ่งช่วงปฐมวัยพัฒนาการสติปัญญาของเด็กพัฒนาอย่างรวดเร็ว โอกาสสำคัญนี้จึงไม่ควรผ่านพ้นไปอย่างเสียเปล่า กิจกรรมที่ครูจัดให้เด็กในแต่ละวัน ถ้าเป็นกิจกรรมที่ให้โอกาสเด็กได้คิดค้น ทดลอง แก้ปัญหา จัดกระทำด้วยตนเองผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้แก่ ตาหู ฟัง จมูกดมกลิ่น ลิ้นชิมรส มือสัมผัส จะกระตุ้นการคิดสร้างสรรค์ของเด็กได้เป็นอย่างดี (Bunpitak, 2014: 268)

ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้นตามแนวคิดโฮสโคปเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าความคิดสร้างสรรค์มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางสมองอย่างรวดเร็ว และความคิดสร้างสรรค์ของเด็กยังถูกจำกัดอยู่ในกรอบจากการสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุซ้ำเดิม ดังนั้นการจัดกิจกรรมที่แปลกใหม่ไปจากเดิม จะเป็นตัวช่วยในการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยได้อย่างเต็มศักยภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเลือกจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้น โดยใช้ส่วนประกอบของต้นไม้นเป็นวัสดุหลักในการสร้างสรรค์ชิ้นงานของเด็ก ซึ่งกิจกรรมศิลปะถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เด็กควรได้รับการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และความคิดด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย โดยบูรณาการผ่านการจัดการเรียนรู้แบบโฮสโคปที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เด็กสามารถเลือกที่จะทำกิจกรรมได้ตามที่ตนสนใจ ยิ่งเด็กได้เลือกลงมือปฏิบัติในกิจกรรมที่ตนสนใจด้วยตนเองมากเท่าใด ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก็ยิ่งจะได้รับการพัฒนามากขึ้นเท่านั้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้นตามแนวคิดโฮสโคปสำหรับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้นตามแนวคิดโฮสโคป

สมมติฐานในการวิจัย

เด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดโฮสโคปมีทักษะความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

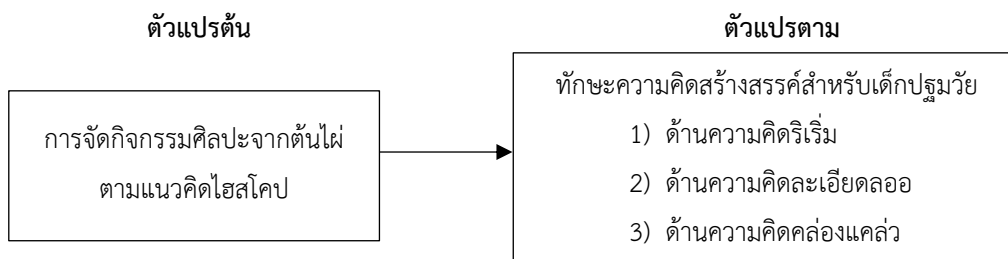
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุ 5-6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนภายในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมืองรัต จำนวน 10 โรงเรียน มีเด็กปฐมวัยทั้งสิ้น 148 คน

1.2 ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุ 5-6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ้านส้มเลา จำนวน 1 ห้องเรียน มีเด็กปฐมวัยทั้งสิ้นรวม 20 คน เป็นเด็กชาย 11 คน และเด็กหญิง 9 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดโฮสโคป ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

3. ขอบเขตเนื้อหา

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการวิจัย หรือเกี่ยวข้องกับตัวแปรการวิจัยที่ผู้วิจัยต้องไปศึกษาหรือทบทวนมาก่อนการตั้งสมมติฐานการวิจัย เพื่อเป็นการบอกว่าการวิจัยที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะลงมือทำวิจัยนั้นมาจากวรรณกรรมที่ได้ทบทวนมาก่อนหน้านี้

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ ตามแนวคิดโฮสโคป จำนวน 20 แผน คู่มือการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ ตามแนวคิดโฮสโคป จำนวน 20 กิจกรรม แบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 1 ชุด

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 จัดเตรียมกลุ่มเป้าหมาย

5.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นแบบประเมินที่สร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของทอแรนซ์ ลักษณะของแบบประเมิน 1 ชุด ประกอบด้วย ด้านที่ 1 ด้านความคิดริเริ่ม แบบวาดภาพจำนวน 5 ข้อ ด้านความคิดละเอียดลออ แบบวาดภาพจำนวน 1 ข้อ ด้านที่ 3 ด้านความคิดยืดหยุ่น แบบวาดภาพจำนวน 1 ข้อ และด้านที่ 4 ด้านความคิดคล่องแคล่ว แบบภาคปฏิบัติ ซึ่งแบบประเมินชุดนี้ทำการตรวจให้คะแนนแบบแยกเป็นรายด้านโดยคิดคะแนนแบบ Scoring Rubric จากนั้นนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายที่โรงเรียนบ้านส้มเลา จำนวน 20 คนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ก่อนทำการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดไฮสโคปเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

5.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เวลา 09:40-10:20 น. ในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

5.4 ทำการทดสอบหลังจากการดำเนินการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดไฮสโคป สิ้นสุด โดยใช้แบบประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยชุดเดิม กับเด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด

5.5 นำข้อมูลที่ได้จากการวัดทักษะความคิดสร้างสรรค์มาวิเคราะห์ตามวิธีการสถิติต่อไป

ผลการดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดไฮสโคป เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือกระทำด้วยเอง โดยเลือกวางแผนทำกิจกรรมตามที่ตนสนใจอย่างน้อยวัน 3 กิจกรรม และทบทวนกิจกรรมที่ตนได้ปฏิบัติในแต่ละวัน โดยการนำเสนอผลงานและการตอบข้อสงสัยของเพื่อน ทำให้เด็กเกิดกระบวนการคิดวางแผนในการทำกิจกรรม เกิดความสนุกสนาน และช่วยพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบทักษะความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดไฮสโคปโดยภาพรวม

การทดลอง	N	K	$\bar{x}$	S.D.	P	D
ก่อนการทดลอง	20	8	14.05	2.48	58.54	33.54
หลังการทดลอง	20	8	22.1	1.20	95.83	

จากตารางที่ 1 พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดไฮสโคป เพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบประเมินวัดทักษะความคิดสร้างสรรค์มีค่าร้อยละพัฒนาสูงขึ้น 33.54 แสดงว่าการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดไฮสโคปเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านความคิดริเริ่ม ความคิดละเอียดลออ ความคิดยืดหยุ่น และความคิดคล่องแคล่ว สูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดไฮสโคป เด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์มีค่าร้อยละ 58.54 หลังการจัดกิจกรรมมีค่าร้อยละ 95.83 ส่งผลให้มีคะแนนพัฒนาสูงขึ้นโดยมีค่าร้อยละ 33.54 แสดงให้เห็นว่าหลังการจัด

กิจกรรมศิลปะจากต้นไม้นี้ตามแนวคิดไฮสโคป เด็กมีทักษะความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบทักษะความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้นี้ตามแนวคิดไฮสโคป ดังนี้

ทักษะความคิดสร้างสรรค์	N	K	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		คะแนนการพัฒนา	
			$\bar{X}$	P	$\bar{X}$	P	$\bar{X}$	P
ด้านความคิดริเริ่ม	20	5	8.35	55.67	13.35	89	5.00	33.33
ด้านความคิดละเอียดลออ	20	1	1.70	56.67	2.95	98.33	1.25	41.67
ด้านความคิดยืดหยุ่น	20	1	1.85	61.67	2.80	93.33	0.95	31.67
ด้านความคิดคล่องแคล่ว	20	1	2.10	70	3.00	100	0.90	30
โดยภาพรวม	20	8	14.05	58.54	22.1	95.83	8.05	33.54

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบทักษะความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้นี้เพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยแยกรายด้าน แสดงให้เห็นว่า ทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านความคิดริเริ่มก่อนการทดลองเท่ากับร้อยละ ($\bar{X} = 8.35$, $P = 55.67$) หลังการทดลองเท่ากับร้อยละ ($\bar{X} = 13.35$, $P = 89$) ด้านความคิดละเอียดลออ ก่อนการทดลองเท่ากับร้อยละ ($\bar{X} = 1.70$, $P = 56.67$) หลังการทดลอง เท่ากับร้อยละ ($\bar{X} = 2.95$, $P = 98.33$) ด้านความคิดยืดหยุ่น ก่อนการทดลองเท่ากับร้อยละ ($\bar{X} = 1.85$, $P = 61.67$) หลังการทดลองเท่ากับร้อยละ ($\bar{X} = 2.80$, $P = 93.33$) ด้านความคล่องแคล่ว ก่อนการทดลองเท่ากับร้อยละ ($\bar{X} = 2.10$, $P = 70$) หลังการทดลองเท่ากับร้อยละ ($\bar{X} = 3.00$, $P = 100$) และร้อยละของทักษะทางความคิดสร้างสรรค์ผลโดยรวมก่อนการทดลองเท่ากับร้อยละ ($\bar{X} = 14.05$, $P = 58.54$) หลังการทดลองเท่ากับร้อยละ ($\bar{X} = 22.1$, $P = 95.83$) และคะแนนพัฒนาเท่ากับร้อยละ ($\bar{X} = 8.05$, $P = 33.54$) แสดงว่าทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง ทั้งแบบจำแนกเป็นรายด้านและแบบภาพรวมมีค่าร้อยละที่สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะทางความคิดสร้างสรรค์โดยภาพรวมคะแนนทักษะทางความคิดสร้างสรรค์ หลังการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้นี้ตามแนวคิดไฮสโคป สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้นี้ตามแนวคิดไฮสโคป ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่าทุกด้าน ได้แก่ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคิดละเอียดลออ ด้านความคิดยืดหยุ่น และด้านความคิดคล่องแคล่ว สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้นี้ตามแนวคิดไฮสโคป ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้นี้ตามแนวคิดไฮสโคป เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือกระทำด้วยเอง โดยเลือกวางแผนทำกิจกรรมตามที่ตนสนใจอย่างน้อยวัน 3 กิจกรรม และทบทวนกิจกรรมที่ตนได้ปฏิบัติในแต่ละวัน โดยการนำเสนอผลงานและการตอบข้อสงสัยของเพื่อน ทำให้

เด็กเกิดกระบวนการคิดวางแผนในการทำกิจกรรม เกิดความสนุกสนาน และช่วยพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดโฮสโคป มีผลต่อทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดโฮสโคป ซึ่งจัดในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ทั้งหมด 4 สัปดาห์ คือ สัปดาห์ที่ 1 หน่วยกลางวัน กลางคืน สัปดาห์ที่ 2 หน่วยวันชาติ สัปดาห์ที่ 3 หน่วยเทคโนโลยีน่ารู้ สัปดาห์ที่ 4 หน่วยวันขึ้นปีใหม่ ประกอบด้วย 20 กิจกรรม ได้แก่ พิมพ์ภาพจากต้นไม้ กรอบรูปน่ารัก แจกันสวยหรู พัดแสนสวย ตัดปะภาพจากกาบไม้ ที่เก็บของไม้ไผ่ ป้องแปงไม้ไผ่ ไม้ไผ่ดัดดัก ตัวการ์ตูนไม้ไผ่ โยไม้พาเพลิน สร้อยคอไม้ไผ่ หุ่นมือไม้ไผ่ หน้ากากกาบไม้ไผ่ บัตรอวยพรกาบไม้ไผ่ กระปุกออมสินไม้ไผ่ บ้านไม้ของหนู พวงกุญแจไม้ไผ่ จักจั่นไม้ไผ่ ไม้ไผ่สร้างภาพ โป้ไม้พรรษา ซึ่งจะเป็นการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์วันละ 5 กิจกรรม และจัดแบบหมุนเวียนจนครบ 20 กิจกรรม ในระยะเวลา 4 สัปดาห์ ซึ่งกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นกิจกรรมที่สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กเกิดจินตนาการ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคิดละเอียดลออ ด้านความคิดยืดหยุ่น และด้านความคิดคล่องแคล่ว เมื่อเด็กได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดโฮสโคปไปแล้ว เด็กสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากต้นไม้ตามความคิดและจินตนาการของตนเอง มีความคิดละเอียดลออในการเติมแต่งผลงานให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เมื่ออุปกรณ์ที่เด็กจะใช้หมด เช่น กระดาษสี เด็กต้องการใช้ สีชมพูแต่สีชมพูหมด เด็กสามารถคิดยืดหยุ่นในการเลือกใช้กระดาษสีอื่น ๆ มาทดแทนได้ และในการสร้างสรรค์ผลงานเด็กสามารถทำได้ตามระยะเวลาที่กำหนด แสดงให้เห็นว่าเด็กมีความคิดคล่องแคล่วในการสร้างสรรค์ชิ้นงาน ซึ่งทำให้เด็กมีทักษะทางความคิดสร้างสรรค์ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Kusolsong (2010: 123) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์และมีคุณค่า เพราะกระบวนการถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ธรรมชาติ ประสบการณ์ อารมณ์ ความรู้สึกอย่างอิสระเพื่อสื่อสารและแสดงออกผ่านสื่อวัสดุให้ผู้อื่นเข้าใจเกิดเป็นผลงานที่ออกมา ซึ่งการจัดกิจกรรมศิลปะจะไม่มี การบังคับให้เด็กทำ แต่เป็นกิจกรรมเสรีที่เด็กทุกคนสามารถทำได้เมื่อตนเองเกิดความต้องการพอใจและสนใจ โดยใช้ศิลปะหรือวิธีการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรม เช่น การวาดภาพ ระบายสี พิมพ์ภาพ ปั้น ฉีก ตัด ปะ การประดิษฐ์ ฯลฯ โดยเด็กจะใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้และการเคลื่อนไหวร่างกายในการควบคุมลำตัว แขน นิ้วมือให้ประสานสัมพันธ์กันกับการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อสร้างผลงานทางศิลปะตามความต้องการของตนเอง และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ PaDan (2014: 28) กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์นั้นเป็นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของเด็กในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เกิดประโยชน์กับตัวเด็กทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นความคิด จินตนาการที่จะสร้างผลงานของตนเอง ถ่ายทอดความรู้สึกผ่านคลายความเครียดทางอารมณ์ ลดความกดดัน ความคับข้องใจและลดความก้าวร้าว เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ มีทักษะในการทำงานร่วมกับเพื่อนโดยแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน และมอบหมายหน้าที่ต่าง ๆ ในด้านการดูแลความสะอาดอุปกรณ์ นอกจากนั้นกิจกรรมศิลปะ จะช่วยฝึกในด้านการคิดแล้วยังเป็นกิจกรรมที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วย เช่นเดียวกับ Phaphong (2007: 25) กล่าวว่า ทฤษฎีแห่งปัญญา (Intellectual Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า เด็กเขียนภาพตามที่ตนรู้ โดยเหมาะสมกับวัย เป็นทฤษฎีที่เด็กได้แสดงความรู้ความสามารถที่ตนเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนแบบนี้เป็นการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการแสดงออกของเด็กโดยตรง เด็กสามารถจะแสดงรายละเอียดที่ตนรู้แตกต่างกันตามความคิดรวบยอดของตนเอง

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดไฮสโคป เด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์มีค่าร้อยละ 58.54 หลังการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดไฮสโคป เด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์มีค่าร้อยละ 95.83 ส่งผลให้มีคะแนนพัฒนาสูงขึ้นโดยมีค่าร้อยละ 33.54 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Prachonghat (2014) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมศิลปะการต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 อายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย แผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 จำนวน 24 แผน และสังเกตพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชั้นปีที่ 2 โดยรวมของเพศหญิงหลังการทำกิจกรรมศิลปะต่อเติมภาพให้สมบูรณ์มีการพัฒนา มากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เพศหญิงมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคล่องแคล่ว ด้านความยืดหยุ่น และด้านความละเอียดลออมากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากกิจกรรมศิลปะการต่อเติมภาพให้สมบูรณ์เน้นให้ได้มีความริเริ่มสร้างสรรค์ คล่องแคล่ว ยืดหยุ่นและละเอียดลออ ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กจึงสูงขึ้น และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Kaewon (2016) ได้ศึกษาผลการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมศิลปะจากเศษวัสดุ กลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กปฐมวัยชาย-หญิง ชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดบวรนิเวศธรรมศาลา ตำบลลำไย อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมศิลปะจากเศษวัสดุ และแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดสร้างสรรค์เด็กปฐมวัยจากการจัดกิจกรรมศิลปะจากเศษวัสดุ มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 84.04 ได้คะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป และมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดกิจกรรมศิลปะจากเศษวัสดุเป็นกิจกรรมที่หลากหลาย เด็กได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนส่งผลให้ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กสูงขึ้นเช่นเดียวกับ Permpoon (2014) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการพับเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็น เด็กปฐมวัยชายและหญิง จำนวน 30 คน ที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมการพับเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 24 แผน และแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการพับส่งผลให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และระดับความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการพับอยู่ในระดับกลาง แต่หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการพับ เด็กปฐมวัยมีระดับความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับสูง

2.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคิดละเอียดลออ ด้านความคิดยืดหยุ่น และด้านความคิดคล่องแคล่ว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 ด้านความคิดริเริ่ม พบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดริเริ่ม ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดไฮสโคป เด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มมีค่าร้อยละ 55.67 หลังการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไม้ตามแนวคิดไฮสโคปเด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์มีค่าร้อยละ 89 ส่งผลให้มีคะแนนพัฒนาสูงขึ้นเท่ากับร้อยละ 33.33 ซึ่งสอดคล้องกับ Suorat, 2008: 186-189) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์มีหลายระดับ อาจ

ไม่ได้หมายถึง การสร้างผลงานขั้นสุดยอด คือ การค้นคว้าสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เท่านั้น แต่ผลงานการคิดอาจเป็นเพียงความกล้าแสดงออกอย่างอิสระในการริเริ่มโดยไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพของผลงาน สามารถคิดสิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเองได้ แม้ว่าจะมีผู้อื่นเคยคิดไว้แล้วก็ตาม รวมทั้งการต่อเติมเสริมแต่งงานเก่า ๆ ให้ดีขึ้นเป็นงานใหม่ ผลงานที่เกิดจากการคิดสร้างสรรค์จึงเป็นความสามารถที่เกิดจากความรู้สึกลึก ๆ ได้ทำสิ่งใหม่ ๆ นั้นขึ้นมาด้วยตัวเอง เป็นผลงานของตนเอง และไม่ซ้ำแบบใคร ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์เช่นเดียวกับ Supasuk (2014: 20) กล่าวว่า ว่าจะ พัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วงวัยจะมีพัฒนาการมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะในช่วง 4-6 ปี ที่จะมีพัฒนาการด้านนี้สูงอย่างเด่นชัด เนื่องจากเป็นช่วงที่เด็กจะมีการพัฒนาจินตนาการอย่างเต็มที่ ศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์กำลังพัฒนาเป็นวัยที่เด็กเริ่มพูด เริ่มเข้าใจภาษา ทำให้ช่างซักช่างถาม อยากรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เรื่อย ๆ ดังนั้น หากจะส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กก็ควรจะทำในช่วงวัยนี้ เพื่อเป็นต้นทุนสำคัญในการพัฒนาความคิดเมื่อเด็กโตขึ้น

2.1.2 ด้านความคิดละเอียดลออ พบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดละเอียดลออ ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดโฮสโคป เด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดละเอียดลออมีค่าร้อยละ 56.67 หลังการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดโฮสโคปเด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์มีค่าร้อยละ 98.33 ส่งผลให้มีคะแนนพัฒนาสูงขึ้นโดยมีค่าร้อยละ 41.67 ซึ่งสอดคล้องกับ chartchuechan (2014: 19) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของแต่ละบุคคลในการผสมผสานเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่เพื่อการแก้ปัญหาหรือคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ด้วยวิธีการที่แปลกใหม่มาซ้ำแบบเดิม การที่คนมีความคิดสร้างสรรค์ย่อมที่จะคิดแก้ปัญหา หรือพัฒนาตนเองได้ดีกว่าผู้อื่น นิยามศัพท์ข้างต้นสรุปความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย 4 ลักษณะ ได้แก่ ความคิดคล่องตัว ความยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ

2.1.3 ด้านความคิดยืดหยุ่น พบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดยืดหยุ่น ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดโฮสโคป เด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดยืดหยุ่นมีค่าร้อยละ 61.67 หลังการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดโฮสโคปเด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์มีค่าร้อยละ 93.33 ส่งผลให้มีคะแนนพัฒนาสูงขึ้นโดยมีค่าร้อยละ 31.67 ซึ่งสอดคล้องกับ Kaewon (2016: 38). กล่าวว่า ศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้โดยอาศัยประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม จนเกิดความเข้าใจทำให้เด็กมีความคิดจินตนาการและมีการแสดงออกโดยการถ่ายทอดผลงานแสดงความรู้สึกต่าง ๆ ที่ตนได้เรียนรู้ ซึ่งแสดงทั้งความคิด ความรู้สึก ปัญหา อารมณ์ ตลอดจนฝึกให้เด็กรู้จักการสังเกต หาเหตุผล ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำรงชีวิตต่อไป และยังสอดคล้องกับ Sinthapanon et al. (2009: 29) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เป็นความสามารถของบุคคลที่แสดงความคิดหลากหลายทิศทาง หลายแง่มุม โดยนำประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นพื้นฐานทำให้เกิดความคิดใหม่ อันนำไปสู่การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทำให้มีความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิต มีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความเจริญก้าวหน้า ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์จึงมีผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นเด็กและเยาวชนของชาติจึงควรได้รับการฝึกทักษะการคิดให้มีความคิดสร้างสรรค์ตั้งแต่เยาว์วัย

2.1.4 ด้านความคิดคล่องแคล่ว พบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดคล่องแคล่ว ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดโฮสโคป เด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดคล่องแคล่วมีค่าร้อยละ 70 หลังการจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิด

ไฮสโคปเด็กปฐมวัยมีทักษะความคิดสร้างสรรค์มีค่าร้อยละ 100 ส่งผลให้มีคะแนนพัฒนาสูงขึ้นโดยมีค่าร้อยละ 30 ซึ่งสอดคล้องกับ Suorat (2018: 186-189) กล่าวว่า ฝึกคล่องแคล่วหรือการคิดเร็ว เป็นการคิดที่มีปฏิกริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าสามารถสังเกตเห็น รับรู้ และเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้เร็วที่สุด เป็นการหาคำตอบได้มาก ๆ ได้จำนวนความคิดเยอะ ๆ โดยใช้เวลาน้อย ๆ เช่นเดียวกับ Krairiksh (2015: 24) กล่าวว่า ความคิดคล่องแคล่วและความคิดยืดหยุ่นเป็นรากฐานของความคิดสร้างสรรค์ ส่วนความคิดริเริ่มนั้นทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา และความคิดละเอียดลออทำให้ความคิดนั้นมีรายละเอียดในการคิดมากขึ้น องค์ประกอบดังกล่าวจะอยู่ในลักษณะที่เอื้อซึ่งกันและกันเสมอ คือจะต้องมีทั้งศักยภาพทางการคิด มีความอดทน ความอยากรู้ อยากเห็น กล้าเสี่ยง ซึ่งเป็นคุณลักษณะทางอารมณ์หรือสภาพแรงจูงใจที่เอื้ออำนวยต่อการคิดสร้างสรรค์ควบคู่ไปด้วยเสมอ ดังนั้นหากบุคคลที่มีศักยภาพทางการคิดได้รับการฝึกให้คิด และได้รับแรงกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจที่จะคิด หรือริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ความก้าวหน้าในการคิดก็จะเกิดขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดไฮสโคปเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ครูจำเป็นต้องปฏิบัติตามแผนการจัดกิจกรรมให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวัยของเด็ก

1.2 การจัดกิจกรรมศิลปะจากต้นไผ่ตามแนวคิดไฮสโคป แต่ครั้งผู้สอนจะต้องจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้มากพอกับจำนวนเด็กทุกคน เพื่อให้เด็กสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะทางความคิดสร้างสรรค์ผ่านการลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเองจนเสร็จสมบูรณ์ได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดไฮสโคปเพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะทางภาษา ทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านการคิดแก้ปัญหา เป็นต้น

2.2 ควรมีการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ทักษะทางสังคม ทักษะด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

REFERENCES

- Boonleak Kaewon. (2016). **The results of creative development of early childhood by organizing art from scrap materials**. Master of Education Thesis. Sarakham Rajabhat University. [In Thai].
- Chanpen Chupraphawan. (2018). **Creativity (Creative Thinking)**. [Online]. Access from: <http://taamkru.com/th/creativity/#article106>. Retrieved 18 April 2019.
- Charoenta Chartchuechan. (2014). **The use of learning activities based on the high-scope concept. To develop creativity for early childhood**. Master of Education Thesis. Rajabhat Rajanagarindra University. [In Thai].
- Kannika Suriyamartr. (2017). **Development of Seri Activities in the Concept of**

- Highscope for or Social Behavior Development of Early Childhood Children.**
Master of Education Thesis. Rajabhat Maha Sarakham University. [In Thai].
- Kanounng Saikaew. (2012). **Early Childhood Education.** Surin: Faculty of Education, Rajabhat University, Surin. [In Thai].
- Kulaya Tantiphonchiva. (2008). **Teaching and Learning Model for Early Childhood Education.** Bangkok: Brain-Best Book. [In Thai].
- Ladda Muensuwan. (2008). **Study of factors and processes for success in developing Thai children to their full potential through food and nutrition: a case study of Songkhla Province.** Bangkok: Ministry of Science and Technology. [In Thai].
- Ministry of Education. (2017). **Early Childhood Education Curriculum Guide 2017 for children 3-6 years old.** Bangkok: Agricultural Cooperative Federation of Thailand. [In Thai].
- Naphanet Thamabawon. (2008). **Early Childhood Education Program.** Bangkok: Chulalongkorn University Press. [In Thai].
- Narumol Krairiksh. (2015). **Development of creativity of early childhood year 2 by using different art activities.** Wat Dusit School Master of Education Thesis. Thonburi Rajabhat University. [In Thai].
- Narumol Permpoon. (2014). **Effect of folding activities to promote creativity of early childhood.** Master of Education Thesis Early childhood education field. Kasetsart University. [In Thai].
- Pacharamol Supasuk. (2014). **Development of creativity in early childhood through storytelling. Structured open-ended question, coupled with social reinforcement.** Master of Education Thesis (Developmental psychology). Bangkok: Graduate School Srinakharinwirot University. [In Thai].
- PrapanSiri Suorat. (2008). **Development of thinking.** 2nd edition, Bangkok: Printing Company Limited Partnership 9119 Technic Printing. [In Thai].
- Prapimpak Phaphong. (2007). **The spatial ability of early childhood children to do creative arts activities with paper lines.** Master of Education Thesis (Early Childhood Education). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. [In Thai].
- Rawiporn PaDan. (2014). **Ability to use fine motor muscles of early childhood children who have been organized in creative arts activities, tearing off, dissecting material waste. (Early childhood education).** Bangkok: Graduate School Srinakharinwirot University. [In Thai].
- Sirima Phinyoanantapong (2010). **New Measurements and Evaluation: Early Childhood.** Bangkok: Dok Ya Academic. [In Thai].
- Srounpon Kusolsong. (2010). **Aesthetics in early childhood.** P.O. [In Thai].

- Sukon Sinthapanon et al. (2009). **Develop thinking skills to conquer teaching. 4th edition.** Bangkok: Liang Chiang Publishing. [In Thai].
- Sunee Bunpitak. (2014). **“Development of an integrated learning experience plan based on the concept of multiple intelligences to enhance early childhood development”**. Academic Journal and Social Science Research. Vol.3(pp.59-70). [In Thai].
- Wasana Prachonghat. (2014). **“Effect of the art enhancement activity on ideas. Creation of early childhood ”**. Veridian E-Journal. Vol.7 (pp.937). [In Thai].